

F R I S I A O C C I D E N T A L I S.

FRISI hodie diuiduntur Amisia fluuio in Occidentales & Orientales. Occidentalis Frisia, quam hic ob oculos ponimus, Frisiae nomen quasi proprium sibi antiquissimo iure vindicat; semperque praestantior fuit habita. olim enim regio diademate claruit, ad Caroli Magni usque tempora. A cuius obitu variis hic tractus agitatus fuit molestiis; tametsi & ante quoque eiusdem tempora durissimum Danorum ac Norvvegianorum senserit imperium. quin ipse Oceanus perpetuus huic terrae infestissimus hostis, eam non segniter inundando, alluendo lacerandoque exercuit, nec dum indutias agens. Denique ab episcopis Traiectensibus Hollandiaeque comitibus grauiter olim afflictos Frisios, nemini obscurum esse puto. sed tandem sub Carolo V. Caesare, principe verè pacifico, tandem halcyonios dies est adeptus. Diuidunt eam hodie in VVestergoam, Oestergoam, & Septem-siluas. quae rursus distinguuntur in viginti nouem Gretanias (vt ipsi patria lingua vocant) seu sedes iudiciales. Describitur quoque in hac tabula Groeningensis inclytae urbis territorium. item tractus quem Ommelandiam vocant. his Transisalana, cum Drenta Tuentaque iungitur, regiones pingui gleba exuberantes, ac pagis & aedificiis excultissimae, pecorumque lato prouentu gaudentes.

Vrbes huius Frisiae sunt numero tredecim, GROENINGA, Rodolphi Agricolae natalibus clara; DAMMA; LEVVARDVM, cum arce; hic totius regionis Curia siue Senatus supremus, & Cancellaria, vt vulgo dicitur. DOCCVM, Gemmae Frisij celeberrimi mathematici patria: FRANICHER, nobilium huius regionis recessus & domicilium; BOLSVARDVM; SNEECHA, vnde Ioachim Hopperus vir litteris & dignitate celebris, oriundus; ILSTA; SLOTE; HARLINGA, ad Sinum maris Germanici, quem Suyderse vocant, portum habet; quem valida arx ab omni hostili insultu defendit. VVORCHVM, & HINDELOPEN, ad eundem Sinum apparent; vltimò STAVERA est, vrbs quondam potens, hodie verò Oceani inundationibus toties damnum passa, non ita florens. Sunt praeterea in ea quadringenti & nonaginta pagi, quorum nonnulli priuilegiis dotati, colonis & diuitiis affluunt: & magnus numerus monasteriorum, adeò vt modo splendore opidorum, agrorum cultura, coenobiorum claritate nulli cedant. Quod verò in hac regione praeter sola nobilitate claros, quorum aedes & praedia hic cernantur, nulli reperiantur Barones vel liberi domini, id partim accidit ob calamitates praedictas, partim quòd olim sola sua libertate contenti, externorum principum aulas non sunt sectati.

Pet. Oliuarius ait in suis annotationibus in Melam, vbi loquitur de Occidentali Frisia, se numquam vidisse regionem tam angustam tot habere Parochias: Fuerunt (inquit) nonnulli, qui causam tot templorum hanc afferunt: narrant contentionem olim inter Nobiles illius tractus de loco in illis templis ortam, nam omnes volebant habere primum locum, & cum haec contentio indies increbesceret, decreuerunt qui poterant, in suis pagis proprias erigere Parochias: & sic quisque primum sibi locum propria sua sede caepiebat: atque hinc tot templa. Hæc ille. apud quem plura. Vide quoque Saxoniam Alb. Crantzij. Sed qui ampliorem huius Regionis cognitionem desiderat, legat Ludouici Guicciardini descriptionem Germaniae inferioris.

